

Acte de justícia històrica amb el Dr. Rafael Battestini

L'Acadèmia de Ciències Mèdiques i la Xarxa de Santa Tecla dignifiquen la sepultura del que fou metge impulsor de la medicina universal a la Tarragona de principis del segle XX

L'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Tarragona, amb la col·laboració de la Xarxa de Santa Tecla (propietària del Cementiri de Tarragona), ha dignificat la sepultura de les restes del Dr. Rafael Battestini i Galup (1886-1939), il·lustre metge humanista que va ser afusellat per la dictadura franquista a Tarragona el 22 d'abril de 1939 i que va destacar per ser pioner de la formació mèdica a la ciutat de Tarragona a principis del segle XX. Procedent de Barcelona, el Dr. Battestini va exercir com a director de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla de Tarragona, des d'on va impulsar una medicina moderna, de qualitat i gratuïta per a les persones sense recursos econòmics en una època en què no existia la sanitat universal tal com la coneixem ara.

Malgrat la importància de la figura del Dr. Battestini en la història de la medicina a la ciutat de Tarragona –on fins i tot hi ha un carrer que porta el seu nom– les seves restes mortals, que descansen al Cementiri de Tarragona, van romandre desateses durant molts anys a causa de la inexistència de familiars coneguts. L'any passat l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Tarragona, impulsora dels premis anuals Dr. Rafael Battestini a la Innovació, va decidir dignificar el seu record traslladant-ne les restes a un lloc destacat del cementiri tarragoní. Un cop fets els tràmits corresponents, les restes del Dr. Rafael Battestini descansen en un dels carrers centrals del recinte, recuperant així la seva figura històrica i ocupant l'espai que li correspon entre els personatges il·lustres que hi ha enterrats al Cementiri de Tarragona.

Per al Dr. Jaume Benages, president de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques a Tarragona, es tracta «d'un acte de justícia històrica, ja que el Dr. Battestini va ser un personatge cabdal per entendre l'actual model sanitari gratuït i universal a Tarragona. Va venir de Barcelona i, des de la direcció de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla, va implantar la formació mèdica i d'infermeria al territori. De la seva mà, l'hospital de la Rambla Vella va poder comptar amb un bon equip de cirurgians que dedicaven el seu temps a intervenir quirúrgicament la gent sense recursos, un fet inusual en un temps en què les operacions estaven reservades només per a aquelles persones que les podien pagar. La seva humanitat i la seva vocació altruista li va passar factura i va ser afusellat en una època plena d'injustícies». Benages afegeix que, amb aquesta dignificació de la sepultura, des de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques «volem ajudar a mantenir la memòria d'un dels metges realment importants de la història de la medicina catalana».

Per al manteniment de la seva memòria, l'any 1992, l'aleshores director de l'Hospital de Santa Tecla i professor titular d'Història de la Medicina de la URV, el Dr. Josep Adserà Martorell, va publicar un llibre titulat El Dr. Rafael Battestini i Galup i el seu entorn. Director de l'Hospital de Santa Tecla (1923-1937). Estudi documental, editat per Estarraco, Junta del Port de Tarragona.

Breu biografia Dr. Rafael Battestini i Galup

Podem dir que el Dr. Rafael Battestini i Galup, nascut a Barcelona l'any 1886, fou l'iniciador de la divulgació de les ciències mèdiques a Tarragona. Aquest facultatiu, nomenat l'any 1912 acadèmic numerari de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, a banda de modernitzar i socialitzar la medicina a Tarragona des del seu càrrec de director mèdic de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla (1923-1937), va dirigir nombrosos cursos de formació per al personal sanitari i va convidar prestigiosos metges de l'època, com els doctors Agustí Pedro i Pons, Antoni Trias i Pujol, Jacint Vilardell, Lluís Barraquer, Pere Domingo i Lluís Sayé –tots ells veritables referències en les seves especialitats al nostre país– a venir a Tarragona a explicar mitjançant conferències els seus coneixements.

Més enllà de la seva coneguda vàlua professional, el doctor Battestini, home de profundes creences religioses, és recordat a Tarragona pels successos dels quals fou protagonista durant la guerra i postguerra civil espanyola. Per la seva tasca humanitària protegint gent d'ambdós bàndols durant la guerra, els activistes de la FAI l'obligaren a dimitir com a director de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Per haver lluitat per una cirurgia de qualitat i gratuïta per a la gent sense recursos, fou rebutjat per l'aleshores classista Col·legi de Metges de Tarragona; i, finalment, per haver estat militant del partit catalanista Acció Catalana, va ser condemnat a mort pels franquistes. Fou afusellat el 22 d'abril del 1939 al Puig de les Oliveres de Tarragona. Les seves darreres paraules, recordades puntualment en la seva nova sepultura foren: «Moro per Déu, per la Lola (la seva esposa) i per Catalunya».